

Integrale Wabo-risicoanalyse ZHZ

Inleiding

De Veiligheidsregio (VRZHZ) en Omgevingsdienst (OZHZ) hebben het initiatief genomen om een risicoanalysemodel te ontwikkelen dat bruikbaar is voor het maken van een probleemanalyse en het stellen van prioriteiten voor de uitvoering van toezicht. Dit toezicht vindt plaats tijdens de gebruiksfase en bestrijkt de gebieden milieu, bouw en brandveilig gebruik en is volgend uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Aanleiding

Er worden verschillende risicomodellen gehanteerd binnen ZHZ

Beide diensten voeren hun taken regionaal uit en passen dan ook risicomodellen regiobreed toe. OZHZ hanteert het DBC-risicomodel voor zowel de milieurisicoanalyse¹ als de integrale analyse voor de taken milieu, bouw en brandveilig gebruik². De VRZHZ maakt voor de taak brandveiligheid een afweging op basis van het Risicoanalysemodel RA 2016 dat onderdeel uitmaakt van het brandrisicoprofiel.

Wettelijke verplichting

De Wabo schrijft voor dat het bevoegd gezag een handhavingsbeleid vaststelt waarin gemotiveerd wordt aangegeven welke doelen het zichzelf stelt bij de handhaving en welke activiteiten het daartoe zal uitvoeren. Dit handhavingsbeleid en het beleid van de andere betrokken bestuursorganen en de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving, moeten op elkaar zijn afgestemd.

Het handhavingsbeleid is gebaseerd op een *analyse van de problemen* die zich kunnen voordoen met betrekking tot de naleving van de betreffende regels. Het handhavingsbeleid geeft ook inzicht in de *prioriteitenstelling* met betrekking tot de uitvoering.

De analyse van problemen en de prioriteitstelling volgen uit een methodiek die het bevoegd gezag hanteert om te bepalen of de gestelde doelen worden bereikt.

De uitgesproken voorkeur Algemeen bestuur VRZHZ

Het Algemeen bestuur heeft met het vaststellen van het beleidsplan VRZHZ de voorkeur bekrachtigd tot het verbreden van de risicoanalyse en daarmee afstemming met partners onderstreept. In het beleidsplan is de volgende passage omschreven:

Voor de input van risicoafweging op het gebied van brandveiligheid heeft de brandweer een eigen (sectoraal) risico afwegingsmodel ontwikkeld. De uitkomsten

¹ Als onderdeel van het Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN) voor milieutaken

² Als onderdeel van het Vernieuwend Toezicht (VT), betreffende de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Giessenlanden en Leerdam

van dit model kan als input dienen voor het uitvoeringsprogramma van het bevoegd gezag. In het kader van integraliteit is het streven van de brandweer om gezamenlijk met de OZHZ één risicoanalysemodel voor toezicht te gebruiken. Dit leidt tot meer afgewogen input voor het toezichtprogramma.

Aansluitend op deze besluitvorming heeft overleg plaatsgevonden tussen de directeur Brandweer en directeur OZHZ waarbij nogmaals de ambitie voor een gezamenlijke risicoanalyse is benadrukt.

Opdracht van regiogemeenten aan de OZHZ

Het collectief van gemeentelijke milieuportefeuillehouders in ZHZ heeft in het najaar van 2011 koers bepaald. De inzet is om te komen tot een uniform, bestuurlijk geaccordeerd, minimum en regionaal uitvoeringsniveau met focus op het borgen van veiligheid en gezondheid bij milieu-inrichtingen met majeure risico's.

De gemeente Dordrecht heeft OZHZ in 2010 de opdracht gegeven de Wabo-taken op basis van de integrale analyse vernieuwend toezicht aan te pakken. Prioriteit gaat daarbij uit naar daadwerkelijk bestuurlijk en maatschappelijk meest relevante risicovolle situaties. Onderzocht is hoe deze methode kan aansluiten bij de regionale werkwijze.

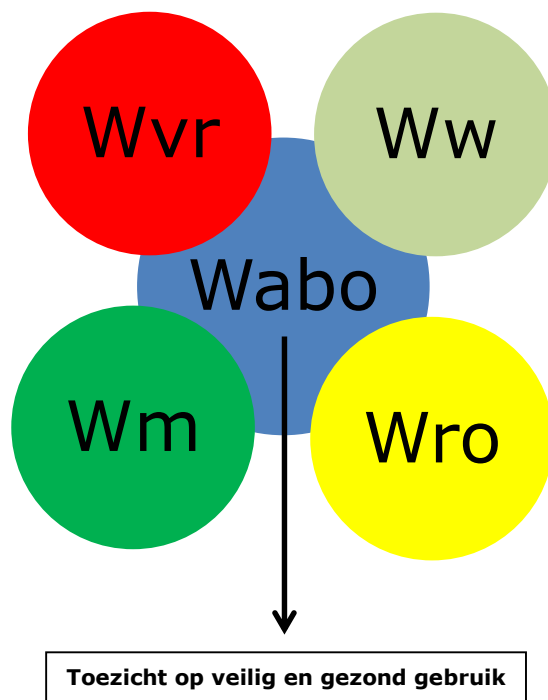
Bij de overgang van taken bouwen/brandveiligheid van de gemeenten naar OZHZ hebben Leerdam, Alblasterdam en Giessenlanden de wens uitgesproken te gaan werken op basis van een afwegingskader voor het integraal stellen van toezichtprioriteiten, dat aansluit op de regionale milieuanalyse. De opdracht is om de milieurisicoanalyse en de integrale analyse te combineren en te onderzoeken of de risicomethode van de VRZHZ kan aanhaken.

Doel van het risicomodel

Het doel is een regiobrede analyse voor de gebruiksfase (brandveilig gebruik, bestaande bouw en milieu), waarmee het mogelijk is de toezichtinzet op het gebied van de Wabo-taken te richten op het borgen van veiligheid en gezondheid bij de hoogste risico's.

Huidige risicomodellen

De Wabo fungeert als raamwetgeving die de basis vormt voor een groot deel van de vergunningen in het domein van de fysieke leefomgeving. Daarbij integreert de Wabo vergunningverlening van verschillende wetten tot één omgevingsvergunning. Te denken valt aan vergunningen op grond van de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro), de Woningwet (Ww) en de Wet milieubeheer (Wm). Daarbij is ook een relatie met de Wet veiligheidsregio's (Wvr) waarbij het voorkomen, beperken en bestrijden alsmede een adviesfunctie aan het bevoegd gezag is verankerd als kerntaken voor de veiligheidsregio. Een rode draad in deze gerelateerde wetten aan de Wabo zijn veiligheid, gezondheid en leefbaarheid. Het toezichthouden op omgevingsregels vindt in basis plaats van uit de Wabo maar is dus ook noodzakelijk om invulling te geven aan de taken vanuit de Wvr. De Wabo is leidend voor de eisen en mogelijkheden m.b.t. de risicoanalyse, om te bepalen of en waar toezicht gehouden wordt. Onderstaand schema geeft de raakvlakken weer van de taken op grond van verschillende wetten.

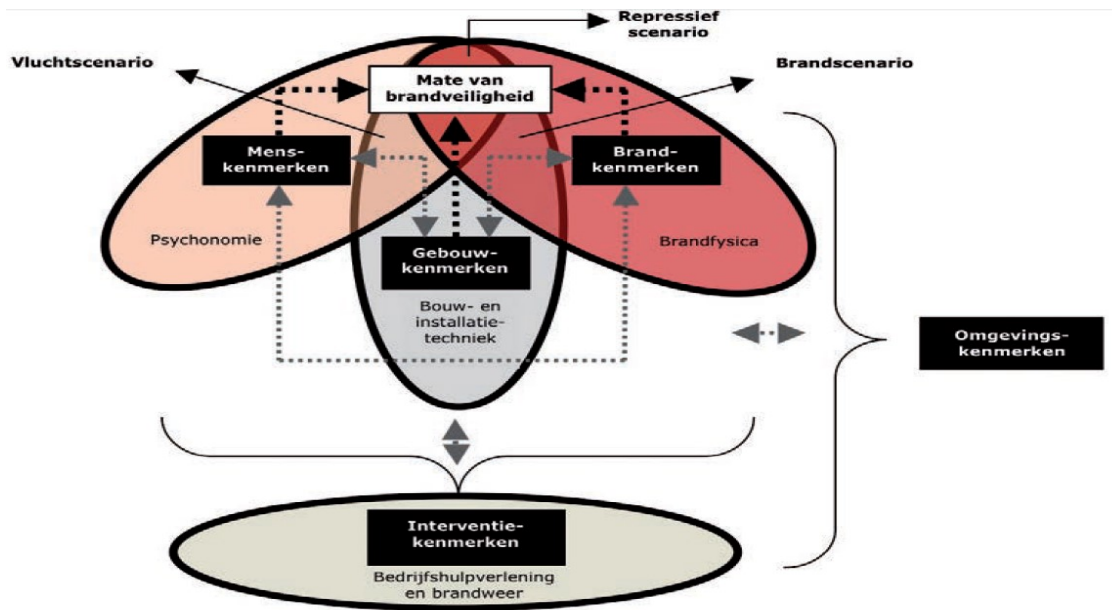

Figuur 1. Schematische weergave raakvlakken wettelijke taken.

Risicoanalysemodel VRZHZ

De veiligheidsregio hanteert voor de brandveiligheid het risicomodel dat is ontwikkeld door het Lectoraat Brandpreventie van het Instituut Fysieke Veiligheid. De essentie van dit model is het voorkomen van slachtoffers, voorkomen van ongecontroleerde verspreiding van brand en het mogelijk maken van een veilige inzet van de hulpverleningsdiensten. Het model is breed toepasbaar voor zowel een prioriteitstelling als waar het accent tijdens het toezichthouden op de brandveiligheid gelegd moet worden. Met dit risicomodel wordt een koppeling gelegd met een functie van een bouwwerk en maatgevende risicofactoren en scenario's.

De maatgevende scenario's zijn geclusterd in risicofactoren. Deze factoren komen voort uit de kenmerken van de mensen die in het bouwwerk aanwezig zijn, de bouwtechnische- en gebruikskkenmerken van de fysieke omgeving waarin de mensen aanwezig zijn en de fysieke kenmerken van brand- en rookontwikkeling. Daarbij speelt de interventie bij brand door de respons van de BHV-organisatie en de brandweer een rol (interventiekkenmerken), alsmede de geografische ligging van het gebouw in relatie tot de brandveiligheid in het gebouw (omgevingskenmerken). Volgend is een schematische weergave van het samenstel van kenmerken:

Figuur 2. Schematische weergave huidige risicomodel VRZHZ.

Door de brandkenmerken in samenhang te beschouwen en te wegen worden risico's inzichtelijk gemaakt door middel van een score (prioriteitstelling).

Risicoanalysemodel OZHZ

In het door OZHZ voor Wabo-taken gebruikte DBC-risicomodel wordt uitgegaan van een risicobenadering, waarbij ongewenste maatschappelijke ontwikkelingen de basis vormen voor de prioriteitstelling. De prioriteit ligt dus niet daar waar sprake is van wetsovertreding, maar daar waar dit leidt tot ongewenste maatschappelijke gevolgen. De frequentie, impact en omvang van een mogelijke calamiteit of verstoring bepalen het risico en daarmee de prioriteitstelling.

De risico's worden beoordeeld aan de hand van de volgende beoordelingscriteria:

- Gezondheid: In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot een afname van een gezond leefklimaat voor de mens.
- Veiligheid: In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot letsel.
- Leefbaarheid: In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot afbreuk van het sociale leefmilieu (verloedering, gevoel van onveiligheid, etc.).
- Duurzaamheid: In hoeverre tast een mogelijke calamiteit het milieu aan.

Figuur 3. Beoordelingscriteria huidige risicomodel OZHZ.

Uitgangspunten

Om tot een gezamenlijk risicoanalysemodel te komen zijn in 2015 door beide diensten verschillende analyses uitgevoerd naar overeenkomsten en verschillen tussen gehanteerde modellen. Volgend uit deze analyse zijn uitgangspunten, wensen en eisen voor het nieuw te ontwikkelen risicoanalysemodel bepaald. Daarbij is gesteld dat de methodiek:

- regionaal breed bestuurlijk gedragen moet worden;
- bruikbaar moet zijn voor beide organisaties;
- toepasbaar moet zijn voor het gemeentelijk Wabo-takenpakket tijdens de gebruiksfase (bestaande bouw, brandveilig gebruik, milieu);
- recht moet doen aan de kwaliteitseisen uit de Wabo (of vergelijkbare kwaliteitseisen);
- grenswaarden moet geven om te bepalen of, en op welke wijze toezicht ingezet wordt.

Gekozen risicoanalysemodel

De werking van de twee huidige risicomodellen verschilt. Het model van de VRZHZ weegt verschillende risicofactoren: brand- gebouw- interventie- mens- en omgevingskenmerken. Het model van OZHZ geeft op basis van de Wabo-taken een oordeel over ongewenste maatschappelijke gevolgen van een calamiteit. OZHZ heeft in de beginfase nadrukkelijk aangegeven de voorkeur te hebben voor het door hen reeds gehanteerde DBC-risicomodel. Om deze reden is gekozen om eerst te inventariseren en te testen of dit risicoanalysemodel ook kan worden toegepast voor brandveilig gebruik. Tijdens deze testen is het DBC-model op verschillende punten aangepast³. De uitkomsten van het herijkte model sluiten aan bij de uitkomsten van het brandrisicoprofiel van de veiligheidsregio. Hierdoor is het dus mogelijk voor de veiligheidsregio zich te committeren aan de uitkomsten van het herijkte DBC-risicomodel. Met de herijking is gekozen voor een nieuwe benaming: de 'Integrale Wabo-risicoanalyse ZHZ'.

Toelichting op de risicoanalyse

Bij de uitvoering van de Wabobrede-taken staat outcome meer en meer centraal: uitvoering richten op het effect op de samenleving. Niet de regel in de wet, maar het doel van de regel c.q. het maatschappelijk belang is wat telt. Alle omgevingsregels dienen ervoor om de mens en ecosystemen/erfgoed te beschermen. De Integrale Wabo-risicoanalyse ZHZ geeft de mogelijkheid om de bestuurlijke thema's te vertalen naar inzet op de Wabo-taken, via het inzicht wat het negatieve effect kan zijn als de overheid niets doet.

Het maatschappelijk belang is er in de kern op gericht om veiligheid, gezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid (het milieu) te borgen. In de Integrale Wabo-risicoanalyse ZHZ is aan de thema's veiligheid en gezondheid prioriteit toegekend.

³ Bij de branches is o.a. onderscheid gemaakt in aanwezigheid van het aantal personen. Bij beoordeling van de omvang van de gevolgen is de definitie voor de taken op het gebied van brandveilig gebruik aangevuld.

Doel	Beschrijving
Veiligheid	<i>In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot letsel?</i>
Gezondheid	<i>In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot een afname van een gezond leefklimaat voor de mens?</i>
Leefbaarheid	<i>In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot afbreuk van het sociale leefmilieu (verloedering, gevoel van onveiligheid, hinder etc.)?</i>
Duurzaamheid (milieu en natuur)	<i>In hoeverre tast een mogelijke calamiteit het milieu aan (vervuiling van bodem, lucht of water, bedreiging van ecologie etc.)?</i>

Tabel 1. Definities Veiligheid, Gezondheid, Leefbaarheid en Duurzaamheid.

De integrale methodiek is gebaseerd op de effect/risicobenadering. Elke activiteit of inrichting heeft een ander risicoprofiel. Deze risico's zijn op de volgende manier globaal te karakteriseren.

Doel	Risico laag	Risico middel	Risico hoog
Veiligheid	Geen of gering letsel	Ernstig gewond	Doden
Gezondheid	Irritatie	Gezondheidsproblemen	Doden
Leefbaarheid	Ergernis	Tijdelijke ernstige overlast	Permanent ernstige overlast
Duurzaamheid	Beperkte milieuschade	(omkeerbare) Aantasting van het milieu	Vernietiging (onomkeerbaar)

Tabel 2. Karakterisering van risico's.

Voor het toezicht in de gebruiksfase is onderscheid gemaakt naar branches met ieder een eigen risicoprofiel. Per branche is de risicoscore bepaald aan de hand van de maximaal geloofwaardige calamiteit waarbij de taken milieu en/of brandveilig gebruik een bepalende invloed hebben⁴. Bij het bepalen van de risicoscore is gebruikgemaakt van de beoordelingscriteria: frequentie, omvang en impact van de maximaal geloofwaardige calamiteit per thema (veiligheid, gezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid). Het gemiddelde van de scores per thema is de sectorale risicoscore voor de branche. De integrale risicoscore is de hoogste van beide sectorale risicoscores.

Door een zwaardere weging toe te kennen aan één of meer thema's kan de gemiddelde risicoscore worden beïnvloed. In de integrale Wabo-analyse is bij de onderdelen milieu en brandveilig gebruik alleen gewicht toegekend aan de thema's veiligheid en gezondheid.

Een uitgebreidere beschrijving van de risicoanalyse methode is opgenomen in bijlage 1.

⁴ In samenhang met de onderdelen milieu en brandveilig gebruik is de Wabo-taak bestaande bouw een belangrijk onderdeel. Echter in het risicomodel blijkt de risicoscore bij een maximaal geloofwaardige calamiteit op het gebied van bestaande bouw de risico's op het gebied van milieu en/of brandveilig gebruik niet te overstijgen. In deze systematiek, waarbij de hoogste risicoscore telt, is de risicoscore bestaande bouw niet bepalend.

Uitkomsten van het model

Op basis van de Integrale Wabo-risicoanalyse ZHZ is een integrale risicovolgorde ontwikkeld die toegepast kan worden voor Wabo-toezicht in de gebruiksfase. Bij branches met de hoogste risicoscores bestaan de grootste risico's op het gebied van veiligheid en gezondheid. Met de Integrale Wabo-risicoanalyse ZHZ is voldaan aan bijna alle uitgangspunten die voorafgaand door de projectgroep zijn geformuleerd:

- bruikbaar moet zijn voor beide organisaties;
- toepasbaar moet zijn voor het gemeentelijk Wabo-takenpakket tijdens de gebruiksfase (bestaande bouw, brandveilig gebruik, milieu);
- recht moet doen aan de kwaliteitseisen uit de Wabo (of vergelijkbare kwaliteitseisen);
- grenswaarden moet geven om te bepalen of, en op welke wijze toezicht ingezet wordt.

Het laatste uitgangspunt ligt niet binnen het beïnvloedingsbereik van de VRZHZ of de OZHZ maar aan de besturen van beide organisaties. Dit betreft de besluitvorming over de Integrale Wabo-risicoanalyse ZHZ door de besturen van beide organisaties waardoor het laatste uitgangspunt wordt bekrachtigd: Regionaal breed bestuurlijk gedragen.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de uitkomsten. Voor de risicoscores geldt het volgende:

- In de integrale Wabo-analyse is bij de sectorale onderdelen milieu en brandveilig gebruik alleen gewicht toegekend aan de thema's veiligheid en gezondheid.
- De integrale risicoscore is de hoogste van beide sectorale risicoscores.
- De minimale score is 1 en de maximale is 9.

risicoscore per branche per taak	brandveilig gebruik			
	milieu	brandveilig gebruik	integraal	
Rangeerterein	8,5	3	8,5	
Chemische industrie	8	4	8	
Verzorgingstehuis en psychiatrische inrichting	2	6,5	6,5	
Zwembad - binnen	6,5	3	6,5	
Hotels en pensions > 50	2,5	6	6	Score brandveilig gebruik bepalend voor integrale score
Ziekenhuis - polikliniek	4	6	6	Score milieu bepalend voor integrale score
Groepswooningen - woonvorm met zorg	1,5	6	6	Scores brandveilig gebruik en milieu gelijk
Scheepsbouwindustrie	6	4	6	
Crematoria	3	5,5	5,5	
Cultuur, sport en recreatie > 500	3,5	5,5	5,5	
Horeca > 500	2,5	5,5	5,5	
Hotels en pensions 10 - 50	2,5	5,5	5,5	
Kinderopvang / speciaal onderwijs met verdieping	1,5	5,5	5,5	
Penitentiaire inrichting - politiecelblokken	2	5,5	5,5	
Sociale werkplaatsen	5,5	5	5,5	
Afval be- en verwerking	5,5	4	5,5	
Transport en distributiebedrijven met gevaarlijke stoffen	5,5	4	5,5	
Benzinestation met lpg	5,5	3	5,5	
Cultuur, sport en recreatie 250 - 500	3,5	5	5	
Horeca 250 - 500	2,5	5	5	
Spoor- en wegtunnels	1,5	5	5	
Basisschool	1,5	4,5	4,5	
Internaten	1,5	4,5	4,5	
Kinderopvang / speciaal onderwijs zonder verdieping	1,5	4,5	4,5	
School overige 12+	4	4,5	4,5	
Winkel - grootwinkelbedrijf met gevaarlijke stoffen > 250	3	4,5	4,5	
Winkelcentrum overdekt	2	4,5	4,5	
Hotels en pensions < 10	2,5	4,5	4,5	
Zware industrie	4,5	4	4,5	
Zwembad - buiten	4,5	1	4,5	
Energie en waterbedrijven	1,5	4	4	
Energieopwekking	4	4	4	
Industrie overig	3,5	4	4	
Metaal be- en verwerkingsindustrie	4	4	4	
Mineralenindustrie	4	4	4	
Op- en overslagbedrijven	4	4	4	
Stationsgebouw > 500	1,5	4	4	
Voedingsmiddelenindustrie	3	4	4	
Benzinestation zonder lpg	4	3	4	
Bunkerstations	4	3	4	
Propan	4	3	4	

	milieu	brandveilig gebruik	integraal	
Winkel - grootwinkelbedrijf > 250	1,5	3,5	3,5	
Cultuur, sport en recreatie 50 - 250	3,5	3,5	3,5	
Horeca 50 - 250	2,5	3,5	3,5	
Kantoorgebouw > 250	1,5	3,5	3,5	Score brandveilig gebruik bepalend voor integrale score
Stationsgebouw < 500	1,5	3,5	3,5	Score milieu bepalend voor integrale score
Winkel - grootwinkelbedrijf met gevaarlijke stoffen < 250	3	3,5	3,5	Scores brandveilig gebruik en milieu gelijk
Garages met werkplaats en autoherstelbedrijven	3,5	3	3,5	
Houtbewerking, bouwnijverheid en installatietechniek	3,5	3	3,5	
Metaal- en metalectrobedrijven	3,5	3	3,5	
Transport en distributiebedrijven	3,5	3	3,5	
Uitgeverij en drukkerijen	3,5	3	3,5	
Afvalwater be- en verwerking	3,5	1	3,5	
Dienstverlening landbouw (incl hoveniers)	3,5	1	3,5	
Glastuinbouw	3,5	1	3,5	
Cultuur, sport en recreatie < 50	3	3	3	
Winkel - grootwinkelbedrijf < 250	1,5	3	3	
Horeca < 50	2,5	3	3	
Motorsportterreinen	2	3	3	
Natte en chemische wasserijen	3	3	3	
Vakantiehuisjes en camping	2,5	3	3	
Kamerverhuur	1	3	3	
Parkeren - parkeergarage met bovengelegen gebruiksfunctie	1	2,5	2,5	
Veehouderij	2	1	2	
Kantoorgebouw < 250	1,5	1,5	1,5	
Voorzieningen en installaties overig	1,5	1	1,5	
Akkerbouw en open grond teelt	1,125	1	1,125	
Parkeren - overig	1	1	1	
Praktijkruimte	1	1	1	
Woning	1	1	1	

Tabel 3. Uitkomsten Integrale Wabo-risicoanalyse ZHZ.

In bijlage 2 is een voorbeeld opgenomen hoe sectorale scores integraal doorwerken.

Vervolproces en doorkijk naar de uitvoering

Nu een integrale Wabo-risicoanalyse voor de taken milieu, bestaande bouw en brandveilig gebruik is opgesteld kan deze worden vertaald naar de uitvoeringsprogramma's. Afhankelijk van de prioriteitsscore wordt vastgelegd welk toezichtinstrument met welke frequentie en welke diepgang bij welke risicoscore wordt ingezet (ook wel toezichtstrategie genoemd). Deze toezichtstrategie is gericht op integraal toezicht, waarmee de effectiviteit en de efficiëntie worden vergroot.

Met de bestuurlijke besluitvorming op de Integrale Wabo-risicoanalyse ZHZ wordt ook instemming gevraagd voor verdere afstemming tussen de OZHZ en de VRZHZ, het opstellen van de toezichtstrategieën en de vertaling naar de uitvoeringsprogramma's. Hiermee wordt een volgende stap gezet in het ontzorgen van de gemeenten en burgers.

Een periodieke evaluatie van de risicoanalyse wordt gezamenlijk (OZHZ en VRZHZ) uitgevoerd.

BIJLAGE 1

Beschrijving risicobenadering ZHZ conform het DBC risicomodel

Algemene uitgangspunten

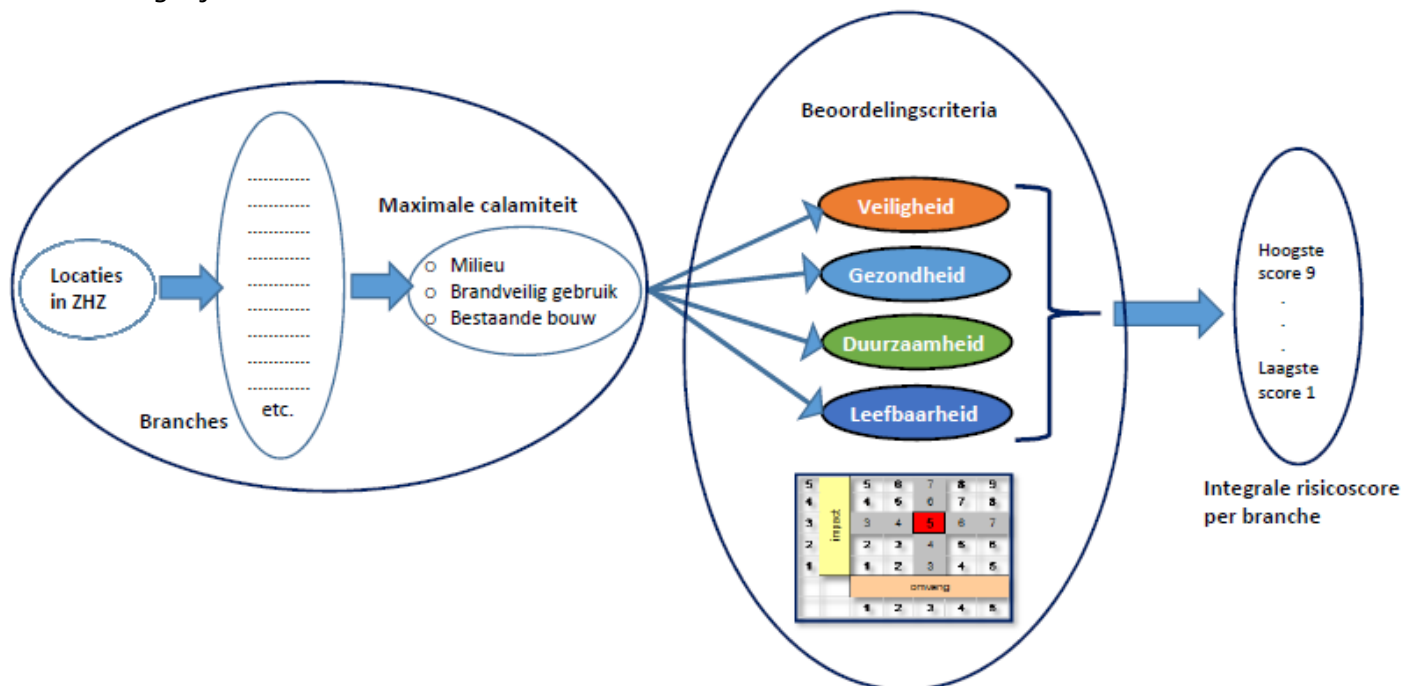
In het DBC- risicomodel wordt uitgegaan van een risicobenadering, waarbij ongewenste maatschappelijke ontwikkelingen de basis vormen voor de prioriteitstelling. We spreken verder van 'maatschappelijke risico's' die de basis vormen voor het bepalen van de risico's die samenhangen met de activiteiten. De prioriteit ligt dus niet daar waar sprake is van wetsovertreding, maar daar waar dit leidt tot ongewenste maatschappelijke gevolgen.

De risico's worden bepaald op basis van het negatieve effect dat ontstaat als de overheid geen werk maakt van de (wettelijke)taken in het kader van handhaving. Voor de integrale risicobenadering worden de Wabo-taken milieu, brandveilig gebruik en bestaande bouw betrokken.

De risico's van de activiteiten worden beoordeeld aan de hand van beoordelingscriteria. Per criterium wordt het eventuele negatieve effect van onvoldoende handhaving uitgedrukt op een schaal van 1 (geen negatief effect) tot 5 (zeer sterk negatief effect). De volgende beoordelingscriteria worden gebruikt:

- Gezondheid: In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot een afname van een gezond leefklimaat voor de mens.
- Veiligheid: In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot letsel.
- Leefbaarheid: In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot afbreuk van het sociale leefmilieu (verloedering, gevoel van onveiligheid, etc.).
- Duurzaamheid: In hoeverre tast een mogelijke calamiteit het milieu aan.

Voor de verdere uitwerking moet een toezichtstrategie worden bepaald: welke prioriteit leidt tot welke aanpak. Hiermee wordt een programmatische aanpak van de handhaving mogelijk.

Schematische weergave risicobenadering ZHZ conform het DBC risicomodel.

Definities risicoafweging

Voor uitvoering van de risicoafweging moet een aantal variabelen worden gedefinieerd. Het gaat daarbij met name om de beoordelingscriteria, de scores 1 tot en met 5 die het risico per criterium aangeven en de prioriteitsscore die de uiteindelijke prioriteit van een activiteit beschrijft. De scores per criterium worden bepaald door middel van het bepalen van de frequentie, impact en omvang van een mogelijke calamiteit of verstoring. De definities hiervan zijn hieronder gegeven, waarbij deels is aangesloten bij de algemene definities zoals deze ten behoeve van het risicomodel zijn ontwikkeld in het kader van Handhaven op Niveau.

Frequentie

De frequentie van de verstoring/calamiteit: hoe vaak komt de aanleiding voor de verstoring/ calamiteit voor? De frequentie is in veel gevallen de hoogste score aangezien de aanleiding voor veel verstoring of calamiteiten dagelijks voorkomen. Met name als het gaat om de fase gebruik zal de frequentie (bijna) altijd een 5 zijn: de aanleiding is het gebouw of gebruik en dus permanent aanwezig. Bij de fasen oprichten en beëindigen is de frequentie meer afhankelijk van het aantal keren dat een activiteit voorkomt. Ook bij bijvoorbeeld evenementen is de frequentie gelijk aan het aantal keren dat een evenement voorkomt.

De frequentie is als volgt gedefinieerd:

- De aanleiding voor de verstoring/calamiteit komt niet of nauwelijks voor (één maal per jaar of minder).
- De aanleiding voor de verstoring/calamiteit komt enkele malen per jaar voor (tot maximaal 10 maal per jaar).
- De aanleiding voor de verstoring/calamiteit komt maandelijks voor (10 tot 25 keer per jaar).
- De aanleiding voor de verstoring/calamiteit komt 1 à 2 keer per week voor (25 tot 100 keer per jaar).
- De aanleiding voor de verstoring/calamiteit komt (vrijwel) dagelijks voor (meer dan 100 keer per jaar).

Omvang

De omvang van de verstoring/calamiteit hangt af van de mate van verspreiding van het negatieve effect binnen een gebied (lokaal, wijk of straat, in één of twee gemeenten of in het gehele gebied). In veel gevallen is het aandeel van 'omvang' in het risicoprofiel voor veel beoordelingscriteria gelijk. De omvang is als volgt gedefinieerd:

- Het negatieve effect is niet of nauwelijks merkbaar. In geval van taken op het gebied van brandveilig gebruik is het negatieve effect beperkt tot de brandruimte.
- Het negatieve effect is alleen merkbaar ter plaatse van de locatie van de verstoring/calamiteit (en de locatie heeft een beperkte grootte). In geval van taken op het gebied van brandveilig gebruik is het negatieve effect beperkt tot de grenzen van het brandcompartiment.
- Het negatieve effect is merkbaar in de directe omgeving van de verstoring/calamiteit (enkele straten, op wijkniveau). In het geval van taken op het gebied van bouwen/brandveilig gebruik is het negatieve effect merkbaar in belendende panden.
- Het negatieve effect is merkbaar in een ruim gebied rondom de bron van de verstoring/ calamiteit (enkele dorpen, stedelijk niveau). In het geval van taken op het gebied van bouwen/brandveilig gebruik is het negatieve effect ook direct naast de belendende panden merkbaar.
- Het negatieve effect is merkbaar in het gehele gebied (de gehele gemeente, provincie, etc.). In het geval van taken op het gebied van bouwen/brandveilig gebruik is het negatieve effect merkbaar op straatniveau.

Impact en beoordelingscriteria

De impact van een verstoring of calamiteit is afhankelijk van het beschouwde criterium. Om die reden worden beide definities hieronder in samenhang gegeven. Om overlap tussen de criteria te voorkomen wordt de volgende scheiding aangebracht:

- Gezondheid: Schade aan de gezondheid van de mens
- Veiligheid: Fysiek letsel (gewonden / doden) dat direct ontstaat
- Leefbaarheid: Gevoel van onveiligheid / beleving van bewoners
- Duurzaamheid: Schade aan het milieu, los van schade aan de mens

Gezondheid en veiligheid hebben dus betrekking op de inwoners van de gemeente / het gebied. Het gaat hier om meetbare / fysieke effecten. Leefbaarheid heeft betrekking op de beleving / sociale veiligheid. Duurzaamheid betreft de milieuschade.

Gezondheid

In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot een afname van de gezondheid van de mens. De te verwachten schade aan de gezondheid als gevolg van bijvoorbeeld een afname van de luchtkwaliteit, waterkwaliteit, etc. Voorbeelden zijn toename fijnstof of andere luchtvervuiling, afname waterkwaliteit, etc. die de gezondheid van mensen nadelig beïnvloed.

De score ziet er als volgt uit:

1. De verstoring/calamiteit leidt niet tot mogelijke gezondheidsproblemen.
2. Gezondheidsproblemen bij één of enkele personen (niet blijvend). Denk hierbij lokale vervuiling / overlast waardoor stank bestaat of die stress oplevert.
3. Algehele (niet blijvende) gezondheidsproblemen. Denk hierbij aan ernstige lucht, water of andere vervuiling waardoor long of oogirritaties ontstaan.
4. Blijvende gezondheidsproblemen voor meerdere personen, bijvoorbeeld permanente aantasting van luchtwegen, blindheid, langdurige psychische problemen.
5. Zware gezondheidsproblemen met de dood als gevolg, bijvoorbeeld langdurige blootstelling aan radioactieve straling of asbest.

Veiligheid

In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot letsel. De te verwachten schade in de vorm van lichamelijk letsel als gevolg van een verstoring/ calamiteit die volgt uit het niet of onvoldoende uitvoeren van een taak. Het gaat hier zowel om direct lichamelijk letsel. Voorbeelden zijn: lichamelijk letsel (gewond raken), ademhalingsmoeilijkheden, vergiftiging, asbestbeschadiging, straling, rug/wervelbeschadigingen ed.

De score ziet er als volgt uit:

1. De verstoring/calamiteit leidt niet tot enig persoonlijk letsel.
2. Pijn of gering letsel bij één of meerdere personen. Denk hierbij aan één of meerdere lichtgewonden.
3. Zwaar letsel bij één of meerdere personen. Denk hierbij aan één of meerdere zwaargewonden.
4. Één of meerdere dodelijke slachtoffers. Zodra de inschatting is dat de verstoring/calamiteit dodelijke slachtoffers tot gevolg kan hebben moet minimaal een 4 worden aangehouden.
5. Zwaar letsel bij meerdere personen en meerdere dodelijke slachtoffers over een groot gebied. Denk hierbij aan meerdere doden verspreid over een wijk of stad.

Leefbaarheid

In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot afbreuk van het sociale leefmilieu (verloedering, gevoel van onveiligheid, etc.). De te verwachten afbreuk en schade aan de beleving van de leefomgeving door de burger als gevolg van een verstoring/calamiteit die volgt uit het niet of onvoldoende van een taak door de overheid. Voorbeelden: toename gevoel van onveiligheid, geen gehoor vinden bij klachten, etc.

De schaalverdeling/definitie van de scores ziet er als volgt uit:

1. Er is geen sprake van een negatief effect op het maatschappelijk welbevinden of het effect is verwaarloosbaar klein.

2. De te verwachten afbreuk is minimaal/verwaarloosbaar. Hierbij valt te denken aan beperkte overlast in de vorm van stank, geluid of trillingen (zintuiglijke waarneming). De (beleving van) de veiligheid in de directe woonomgeving is niet in het geding.
3. De te verwachten afbreuk heeft gevolgen die niet ernstig en/of van korte duur zullen zijn. Hierbij valt te denken aan een geringe afname van (het gevoel van) veiligheid of een tijdelijke ernstige overlast of een permanente overlast in de vorm van stank, geluid of hinder die de kwaliteit van het leven erg sterk beïnvloeden.
4. De te verwachten afbreuk heeft ernstige gevolgen die echter niet permanent zijn. Hierbij valt te denken aan een afname van (het gevoel van) veiligheid of een tijdelijke ernstige overlast in de vorm van stank, geluid of hinder die de kwaliteit van het leven erg sterk beïnvloeden.
5. De te verwachten afbreuk is evident en heeft permanente grote gevolgen. Hierbij valt te denken aan een sterke afname van (het gevoel van) veiligheid in de directe omgeving en/of ernstige overlast in de vorm van stank, geluid of hinder die de kwaliteit van het leven erg sterk beïnvloeden, blijvende gezondheidsklachten veroorzaken, etc.

Duurzaamheid

In hoeverre tast een mogelijke calamiteit het milieu onomkeerbaar aan. De te verwachten optredende afbreuk en schade aan de kwaliteit van het leefmilieu (milieuvervuiling) als gevolg van een verstoring/calamiteit die volgt uit het niet of onvoldoende uitvoeren van een taak. Voorbeelden zijn: vervuiling van bodem, lucht of water, stank, etc (zintuiglijke overlast).

De score ziet er als volgt uit:

1. De verstoring/calamiteit leidt niet tot achteruitgang van het milieu/de leefomgeving.
2. De te verwachten afbreuk is gering. Hierbij valt te denken aan beperkte milieuschade als gevolg van (geringe) illegale stort, lozing of emissie van stoffen die slechts tijdelijk schade veroorzaken. Veelal betreft het kleine milieuovertredingen door particulieren of kleine bedrijven.
3. Er is sprake van een duidelijke aantasting van het milieu, doch deze is omkeerbaar en heeft geen effecten op de lange termijn.
4. De te verwachten milieuaantasting is evident en heeft permanente gevolgen. Hierbij valt te denken aan illegale lozing, stort of emissie van sterk vervuilende/giftige stoffen.
5. De te verwachten milieuaantasting is evident en heeft permanente gevolgen. Hierbij valt te denken aan illegale lozing, stort of emissie van sterk vervuilende/giftige stoffen in een kwetsbare omgeving.

Op basis van de hierboven beschreven en gedefinieerde variabelen wordt per branche per Wabo-taak een score voor het maximale negatieve effect berekend (de 'risicoscore'). De integrale risicoscore per branche is de hoogste van de sectorale risicoscores.

BIJLAGE 2

Theoretisch voorbeeld hoe sectorale scores integraal doorwerken

Activiteiten / Branches	Taken	Subtaken	Resultaat per taak	Hoogste score totaal (integraal)	Hoogste score milieu	Hoogste score Brandveilig gebruik	Hoogste score Bestaande bouw
Horeca (50-250 personen)				3,5			
	Milieu - Activiteitenbesluit	Controle bereiden voedsel	2,5		2,5		
		Controle opslag gevaarlijke stoffen (schoonmaakmiddelen)	2				
	Milieu - besluit ozonlaag afbrekende stoffen	Controle onderhoud koelinstallaties	2				
	Milieu - Wet bodembescherming	Controle bodemverontreiniging	2				
	Brandveilig gebruik - Gebruiksbesluit	Controle installaties	3,5			3,5	
		Controle vluchtroutes en nooduitgangen	3				
	Bestaande bouw	Controle constructieve veiligheid	2				2
		Controle onderhoud	1				
Transport en distributiebedrijven (met opslag gevaarlijke stoffen)				5,5			
	Milieu - Activiteitenbesluit	Controle eisen PGS (opslag gevaarlijke stoffen)	5,5		5,5		
		Controle opslag olie in tanks	4				
	Milieu - besluit ozonlaag afbrekende stoffen	Controle koelcel	3				
	Milieu - Wet bodembescherming	Controle bodemverontreiniging	4				
	Brandveilig gebruik - Gebruiksbesluit	Controle algemene regels	4			4	
	Bestaande bouw	Controle constructieve veiligheid	2				2
		Controle onderhoud	1				